

Rizika zjišťovaná při přezkoumání hospodaření obcí v kraji Vysočina

Při každoročním přezkoumávání hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí jsou kontrolory krajského úřadu zjišťovány různé nedostatky, nesrovnalosti či problémy v hospodaření obcí, které mohou mít v případě jejich neodstraňování negativní dopad na budoucí rozvoj a hospodaření obcí. Na základě průběžného vyhodnocování poznatků lze shrnout rizika, která mohou ohrožovat správné fungování zejména malých obcí, následujícím způsobem:

- velké množství právních předpisů upravujících činnost obcí, jejich častá novelizace, vzájemně nekompatibilní ustanovení zákonů a vyhlášek, rozdílné výklady některých ustanovení zákonů
- neustále rostoucí požadavky na administrativu a zajišťování nových činností (aktuálně např. reforma účetnictví veřejné správy, datové schránky, elektronické úřední desky), mnohdy finančně zatěžující rozpočty obcí a ztěžující práci převážně neuvolněných starostů obcí
- nestanovení jednoznačných pravidel a podmínek při poskytování různých dotací, např. ohledně jejich správného zaúčtování nebo reálnosti splnění
- nedostatek vlastních finančních prostředků potřebných pro plnění funkcí obcí, přílišná závislost na daňových příjmech a na rozhodování řady orgánů a institucí o dotacích
- nedodržování zákonných povinností hospodařit podle schváleného rozpočtu a průběžně provádět rozpočtové změny formou rozpočtových opatření
- nedostatečná právní a ekonomická kvalifikace zastupitelů rozhodujících o výdajích veřejných finančních prostředků z rozpočtu obce
- formální nebo nedostatečná činnost finančních výborů, které by měly kontrolovat hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce
- formální nebo nedostatečná činnost kontrolních výborů, které by měly prověřovat plnění usnesení zastupitelstva obce a dodržování právních předpisů obecním úřadem
- nedostatečná odborná kvalifikace některých účetních, zejména těch, které pracují na částečný pracovní úvazek
- opakující se nedostatky v účetnictví, podceňování významu správné evidence a pravidelné inventarizace majetku, nesoulad mezi evidencí majetku a účetnictvím, nedostatečné vymáhání neuhrazených pohledávek
- nedostatečné, někdy zcela formální chápání významu řídicí kontroly v rámci vnitřního kontrolního systému obce, neprovádění důsledné kontroly vlastního hospodaření
- neprovádění veřejnosprávních kontrol hospodaření zřízených příspěvkových organizací nebo účelovosti použití dotací poskytnutých z rozpočtu obce jiným subjektům

- neaktuální vnitřní předpisy vztahující se k finančnímu hospodaření
- zbytečné placení pokut a penále jakožto sankčních postihů z důvodu neznalosti právních předpisů nebo podmínek stanovených pro použití dotací
- nedostatečné sdělování informací o činnosti zastupitelstev obcí občanům, nepřehlednost nebo nesrozumitelnost zápisů z jednání zastupitelstva obce, chybějící záznamy o průběhu a výsledku hlasování zastupitelstva